

## CURSO 2021-22

# LINGUA GALEGA E LITERATURA 5º DE EDUCACIÓN PRIMARIA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

### 1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral ou escrita.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanos.
3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.
4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súa capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.
5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativa e democrático na vida social e cívica.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e cestionar proxectos.
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC). Fai referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

## 2.- Obxectivos da educación primaria.

- a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:
- b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

- n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

### 3.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

| ÁREA   | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO  | QUINTO             |
|--|--|--|--|--------------------|
| Obxectivos   | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave |
| <b>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</b> |  |  |  |                    |
| a<br>e   | B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo. | B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. | LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. | CCL<br>CAA         |
|  |  |  | LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.                    | CCL<br>CSC         |

| ÁREA                  | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO  | QUINTO                      |
|-----------------------|--|---|--|-----------------------------|
| Obxectivos            | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave          |
| b<br>d<br>e<br>i      | B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.<br>B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender. | B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.                                     | LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. | CCL<br>CD<br>CAA<br>CSC     |
|                       |  |   | LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.  | CCL<br>CD<br>CAA<br>CSIEE   |
| a<br>b<br>c<br>e<br>o | B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos.  | B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. | LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.  | CCL                         |
| a<br>b<br>c<br>e<br>o | B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para  | B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.  | LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.   | CCL<br>CAA<br>CSC<br>CSEIEE |
|                       |  |   | LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.  | CCL<br>CAA                  |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA  |  | CURSO   | QUINTO              |
|------------------|---|--|---|---------------------|
| Obxectivos       | Contidos  | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave  |
|                  | informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).  |  | LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. | CCL<br>CSIEE<br>CAA |
|                  |   |  | LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.   | CCL<br>CSIEE<br>CAA |
|                  |   |  | LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.  | CCL                 |
| a<br>c<br>e      | B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).   | B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.  | LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.   | CCL<br>CSC          |
|                  |   |  | LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.  | CCL<br>CSC          |
| a<br>c<br>d<br>e | B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, | B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. | LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.  | CCL<br>CSC<br>CAA   |
|                  |   |  | LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.    | CCL<br>CSC<br>CCEC  |

| ÁREA        | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO   | QUINTO                    |
|-------------|--|---|---|---------------------------|
| Obxectivos  | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave        |
|             | ton de voz, posturas e xestos adecuados).  |   | LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.   | CCL<br>CSC<br>CCEC        |
|             |  |   | LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.   | CCL<br>CSC<br>CCEC        |
|             |  |   | LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.   | CCL<br>CSC<br>CCEC<br>CAA |
| a<br>b<br>e | B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes. | B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. | LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. | CCL<br>CAA                |
|             |  |   | LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.  | CCL                       |
|             |  |   | LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.   | CCL<br>CSC                |
|             |  |   | LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.   | CCL<br>CCEC               |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO   | QUINTO                           |
|------------------|--|--|---|----------------------------------|
| Obxectivos       | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave               |
| b<br>e<br>i      | B1.9. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información. | B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.   | LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.   | CCL<br>CD<br>CAA<br>CSIEE<br>CSC |
| d<br>e           | B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais).                          | B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal. | LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. | CCL<br>CCEC<br>CSC<br>CAA        |
| b<br>d<br>e      | B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.  | B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.   | LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.                                     | CCL<br>CAA<br>CSIEE              |
| e<br>o           | B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.  | B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.  | LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.               | CCL<br>CAA<br>CCEC<br>CSIEE      |
| a<br>d<br>e<br>o | B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.  | B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.                              | LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.  | CCL<br>CSC                       |
|                  |  |  | LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.  | CCL<br>CSC                       |

| ÁREA                                       | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO   | QUINTO             |
|--|--|--|---|--------------------|
| Obxectivos                                 | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave |
| a<br>d<br>e<br>o                           | B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.  | B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.  | LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.                                   | CCL<br>CCEC        |
|  |  |  | LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. | CCL<br>CSC<br>CCEC |
| a<br>d<br>e<br>o                           | B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.  | B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.  | LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...                                | CCL<br>CCEC        |
|  |  |  | LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.  | CCL<br>CCEC<br>CSC |
| <b>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</b> |  |  |   |                    |
| b<br>e<br>i<br>j<br>o                      | B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias.<br>B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con | B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos | LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.                        | CCL<br>CD<br>CSC   |
|  |  |  | LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).  | CCL                |



| ÁREA       | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO  | QUINTO                             |
|------------|--|---|--|------------------------------------|
| Obxectivos | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave                 |
|            | <p>especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> | bastante evidentes.   | LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.                               | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
|            |  |   | LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.   | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
|            |  |   | LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).  | CCL                                |
|            |  |   | LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.                   | CCL<br>CAA                         |
|            |  |   | LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.   | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
|            |  |   | LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.   | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
| b<br>e     | B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.  | B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes. | LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña. | CCL<br>CAA<br>CSC<br>CSIEE<br>CMCT |

| ÁREA        | LINGUA GALEGA E LITERATURA  |  | CURSO  | QUINTO                    |
|-------------|---|--|--|---------------------------|
| Obxectivos  | Contidos  | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave        |
| b<br>e      | B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.   | B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. | LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.  | CCL<br>CAA                |
|             |   |  | LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.                                     | CCL<br>CAA                |
|             |   |  | LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.  | CCL<br>CAA                |
| b<br>e      | B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).                              | B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.   | LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.                        | CCL<br>CAA<br>CSIEE       |
|             |   |  | LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.                             | CCL<br>CAA<br>CSIEE       |
| b<br>e<br>i | B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. | B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.                  | LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade. | CCL<br>CD<br>CAA          |
|             |   |  | LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.               | CCL<br>CD                 |
|             |   |  | LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.   | CCL<br>CAA<br>CD<br>CSIEE |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA  |  | CURSO  | QUINTO              |
|------------------|---|--|--|---------------------|
| Obxectivos       | Contidos  | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave  |
| b<br>e<br>o      | B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.  | B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.  | LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. | CCL<br>CSIEE<br>CAA |
| a<br>b<br>e      | B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.<br>B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.                 | B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. | LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.   | CCL<br>CAA          |
|                  |   |  | LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.   | CCL                 |
|                  |   |  | LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.  | CCL                 |
|                  |   |  | LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...   | CCL<br>CAA<br>CSC   |
|                  |   |  | LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.   | CCL<br>CSC          |
| a<br>b<br>e<br>i | B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. | B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.  | LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.                            | CCL<br>CAA<br>CSC   |
|                  |   |  | LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.                          | CCL<br>CAA<br>CSC   |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO   | QUINTO                     |
|------------------|--|--|---|----------------------------|
| Obxectivos       | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave         |
|                  | B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita. |  | LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.  | CCL<br>CAA<br>CD           |
| a<br>b<br>e      | B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.   | B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.  | LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.                                      | CCL<br>CAA<br>CSC          |
| a<br>b<br>e      | B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.  | B2.10. Aмосar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.  | LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.   | CCL<br>CAA<br>CSC<br>CCEC  |
| a<br>b<br>e<br>m | B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.              | B2.11. Aмосar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. | LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. | CCL                        |
|                  |  |  | LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.  | CCL<br>CSC<br>CAA<br>CSIEE |
| a<br>d<br>e      | B2.16. Análise de textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega.   | B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.  | LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.            | CCL<br>CCEC                |

| ÁREA  | LINGUA GALEGA E LITERATURA  |  | CURSO   | QUINTO              |
|---|---|--|---|---------------------|
| Obxectivos                                      | Contidos  | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave  |
| o   |   |  | LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.                          | CCL<br>CSC<br>CCEC  |
| <b>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</b> |   |  |   |                     |
| a<br>b<br>e                                     | B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. | B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. | LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. | CCL<br>CSIEE<br>CAA |
|   |   |  | LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.   | CCL<br>CAA<br>CSIEE |
|   |   |  | LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).                          | CCL                 |
|   |   |  | LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.                 | CCL<br>CSC<br>CCEC  |
|   |   |  | LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.  | CCL<br>CAA<br>CSIEE |

| ÁREA                  | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO  | QUINTO                    |
|-----------------------|--|---|--|---------------------------|
| Obxectivos            | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave        |
|                       |  |   | LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.  | CCL<br>CAA<br>CSIEE       |
| a<br>b<br>e<br>i<br>o | B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.<br>B3.3. Composición de textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas. | B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. | LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións         | CCL<br>CAA<br>CD          |
|                       |  |   | LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.                                  | CCL<br>CSC<br>CCEC<br>CAA |
|                       |  |   | LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. | CCL<br>CAA                |
|                       |  |   | LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.   | CCL<br>CSC<br>CCEC        |
|                       |  |   | LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.   | CCL<br>CSC<br>CAA         |

| ÁREA                  | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO  | QUINTO                             |
|-----------------------|--|--|--|------------------------------------|
| Obxectivos            | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave                 |
| b<br>e                | B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descrições e explicacións). | B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.                                   | LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
| a<br>b<br>e<br>j      | B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas.  | B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.  | LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.       | CCL<br>CSC<br>CCEC<br>CAA<br>CSIEE |
|                       |  |  | LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.  | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
|                       |  |  | LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.  | CCL<br>CAA<br>CSIEE                |
| b<br>d<br>e<br>i<br>j | B3.6. Uso das TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.   | B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións. | LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.   | CCL<br>CD<br>CAA<br>CSIEE          |
|                       |  |  | LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.  | CCL<br>CAA<br>CSIEE<br>CD          |

| ÁREA                            | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO  | QUINTO                    |
|---------------------------------|--|---|--|---------------------------|
| Obxectivos                      | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave        |
|                                 |  |   | LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.   | CCL<br>CD<br>CAA<br>CSIEE |
|                                 |  |   | LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.   | CCL<br>CD<br>CSIEE        |
| b<br>e<br>i<br>j                | B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.   | B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa. | LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.   | CCL<br>CD<br>CSIEE        |
| a<br>b<br>e<br>i                | B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.<br>B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos. | B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.   | LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. | CCL<br>CD<br>CAA          |
|                                 |  |   | LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.  | CCL<br>CSC                |
| BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA |  |   |  |                           |



| ÁREA       | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO  | QUINTO             |
|------------|--|---|--|--------------------|
| Obxectivos | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave |
| e          | B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito. | B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. | LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.  | CCL<br>CAA         |
|            |  |   | LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.   | CCL<br>CAA         |
|            |  |   | LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.  | CCL<br>CAA         |
|            |  |   | LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.  | CCL<br>CAA         |
|            |  |   | LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome. | CCL<br>CAA         |
| b<br>e     | B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.   | B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a   | LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.  | CCL<br>CSC<br>CCEC |

| ÁREA       | LINGUA GALEGA E LITERATURA  |  | CURSO  | QUINTO             |
|------------|---|--|--|--------------------|
| Obxectivos | Contidos  | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave |
|            | B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.   | necesidade de cingirse a elas.   | LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. | CCL<br>CSC<br>CCEC |
| e<br>e     | B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.   | B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.  | LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.  | CCL                |
|            |   |  | LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.   | CCL                |
|            |   |  | LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.   | CCL<br>CSC<br>CCEC |
| e          | B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.   | B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.   | LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...   | CCL<br>CAA         |
|            |   |  | LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...   | CCL<br>CAA         |
| e          | B4.6. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa).<br>B4.7. Transformación de oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos. | B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos. | B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..   | CCL<br>CAA         |
|            |   |  | B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.  | CCL<br>CAA         |

| ÁREA                       | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO  | QUINTO             |
|----------------------------|--|--|--|--------------------|
| Obxectivos                 | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe  | Competencias clave |
| e                          | B4.8. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos.   | B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto.   | B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.  | CCL<br>CAA         |
| b<br>e<br>i                | B4.9. Uso eficaz do dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.<br>B4.10. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas.<br>B4.11. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición. | B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.  | LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica. | CCL<br>CAA<br>CD   |
|                            |  |  | LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.  | CCL<br>CAA         |
|                            |  |  | LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.   | CCL<br>CAA         |
| a<br>d<br>e<br>h<br>m<br>o | B4.12. Coñecemento xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.   | B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. | LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.   | CCL<br>CCEC        |
|                            |  |  | LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.   | CCL<br>CSC<br>CCEC |
| a<br>d                     | B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a  | B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas  | LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a  | CCL<br>CCEC        |

| ÁREA                                 | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO   | QUINTO             |
|--------------------------------------|--|---|---|--------------------|
| Obxectivos                           | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave |
| e<br>m<br>o                          | aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.  | que utiliza ou está a aprender o alumnado.  | aprender.   |                    |
|                                      |  |   | LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.             | CCL                |
| <b>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</b> |  |   |   |                    |
| b<br>d<br>e<br>o                     | B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral.<br>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. | B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. | LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral | CCL<br>CAA<br>CCEC |
|                                      |  |   | LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.  | CCL<br>CCEC        |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |   | CURSO   | QUINTO             |
|------------------|--|---|---|--------------------|
| Obxectivos       | Contidos   | Criterios de avaliación   | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave |
| b<br>d<br>e<br>i | B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela).<br>B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. | B5.2. Ler textos e obras n galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. | LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. | CCL<br>CCEC<br>CD  |
|                  |  |   | LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. | CCL<br>CCEC<br>CD  |
| b<br>d<br>e      | B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.  | B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.  | LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.   | CCL<br>CCEC        |
|                  |  |   | LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.  | CCL                |
|                  |  |   | LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.   | CCL<br>CCEC<br>CAA |
|                  |  |   | LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.  | CCL<br>CCEC        |
| b<br>e           | B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.   | B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.   | LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.                                  | CCL<br>CCEC<br>CSC |

| ÁREA             | LINGUA GALEGA E LITERATURA   |  | CURSO   | QUINTO             |
|------------------|--|--|---|--------------------|
| Obxectivos       | Contidos   | Criterios de avaliación  | Estándares de aprendizaxe   | Competencias clave |
| b<br>d<br>e      | B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.  | B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.   | LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.   | CCL                |
| a<br>d<br>e<br>o | B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.  | B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. | LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. | CCL<br>CSC<br>CCEC |
| a<br>d<br>e<br>o | B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.<br>B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. | B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.                                    | LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.             | CSC<br>CCEC        |
|                  |  |  | LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.  | CSC<br>CCEC        |

**4.- Vinculación entre estándares de aprendizaxe, con indicación dos mínimos esixibles para promocionar, e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación   | Criterios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|--|----------------------------|
| LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos |                            |
| LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos |                            |
| LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos |                            |
| LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos |                            |
| LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransca, a ironía e os dobres sentidos.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos |                            |
| LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral  | 50%<br>50%                 |
| LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática  | 50%                        |

| Estándares de aprendizaxe   | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación                  | Cráterios de cualificación |
|---|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| global, as ideas máis destacadas.   |       |       |       |     | Intercambio oral                            | 50%                        |
| LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.    | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática                     | 50%                        |



| Estándares de aprendizaxe   | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación                  | Cráterios de cualificación |
|---|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.   |       |       |       |     | Intercambio oral                            | 50%                        |
| LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.8.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.                                 | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |
| LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral | 50%<br>50%                 |

| Estándares de aprendizaxe   | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Crterios de cualificación |
|---|-------|-------|-------|-----|---|---------------------------|
| LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.                                   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...                                | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                |
| LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.                        | X     | X     | X     | X   | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>50%<br>25%         |
| LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).  | X     | X     | X     | X   | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>50%<br>25%         |
| LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.              | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>50%<br>25%         |
| LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita                                       | 25%<br>50%                |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación   | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|--|----------------------------|
|  |       |       |       |     | Análise das producións dos alumnos   | 25%                        |
| LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.                   | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática  | 100%                       |
| LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                    | 50%<br>50%                 |
| LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña. | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.   |       |       |       |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 25%<br>50%<br>25%          |
| LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral   | 100%                       |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Cráterios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 50%<br>50%                 |
| LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.                       | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>25%<br>50%          |
| LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.                                     | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>25%<br>50%          |
| LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 25%<br>25%<br>50%          |
| LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 50%<br>50%                 |
| LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.  | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.                            | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 75%<br>25%                 |
| LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.                          | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 75%<br>25%                 |

| Estándares de aprendizaxe   | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Crterios de cualificación |
|---|-------|-------|-------|-----|---|---------------------------|
| LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                      |
| LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.                                   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.                          | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 75%<br>25%                |
| LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                      |
| LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.   | X     | X     | X     | X   | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 10%<br>40%<br>50%         |
| LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).                          |       | X     | X     | X   | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación   | Criterios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|--|----------------------------|
| LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.                                    | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>30%<br>50%          |
| LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática  | 100%                       |
| LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións         | X     | X     | X     | X   | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.                                  | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.                         | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                               | 50%<br>50%                 |
| LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.  | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                               | 50%<br>50%                 |
| LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 30%<br>30%<br>40%          |
| LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 30%<br>30%<br>40%          |
| LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.   |       | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 30%<br>30%<br>40%          |
| LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 30%<br>30%<br>40%          |
| LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                               | 50%<br>50%                 |
| LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. |       |       |       | X   | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                               | 50%<br>50%                 |
| LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.  | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 50%<br>50%                 |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.  | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 60%<br>40%                 |
| LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.   | X     |       |       |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>60%<br>20%          |
| LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.  |       |       | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>60%<br>20%          |
| LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>60%<br>20%          |
| LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome. | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>60%<br>20%          |
| LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.  | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.  |       | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |



| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación   | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|--|----------------------------|
| LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.   |       |       | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...   |       |       | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...   |       |       | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..   |       |       | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                            | 50%<br>50%                 |
| B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.  |       |       | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 20%<br>50%<br>30%          |
| B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.  |       |       | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica. | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.  |       | X     |       |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.   |       | X     |       |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.   | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos        | 20%<br>50%<br>30%          |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.   | X     | X     | X     | X   | Observación sistemática<br>Intercambio oral<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.  | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos           | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.            | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos           | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos           | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.   | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 50%<br>50%                 |
| LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.                    | X     | X     | X     |     | Observación sistemática   | 100%                       |
| LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.                    | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                                       | 50%<br>50%                 |
| LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.  | X     |       |       |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                               | 50%<br>50%                 |
| LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.   | X     |       |       |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos           | 20%<br>50%<br>30%          |

| Estándares de aprendizaxe  | 1ª AV | 2ª AV | 3ª AV | MIN | Instrumentos de avaliación  | Critérios de cualificación |
|--|-------|-------|-------|-----|---|----------------------------|
| LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.                    |       | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.   | X     | X     | X     |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. | X     |       |       |     | Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos                     | 50%<br>50%                 |
| LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.  |       |       | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                 |
| LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.          | X     | X     | X     |     | Observación sistemática<br>Intercambio oral                             | 50%<br>50%                 |
| LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.                      | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>50%<br>30%          |
| LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.           | X     | X     | X     |     | Intercambio oral<br>Proba escrita<br>Análise das producións dos alumnos | 20%<br>50%<br>30%          |

#### Concreción de mínimos:

|   |   |
|---|---|
| LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.      | MINIMO: é quen de manter unha conversa fluída entre iguais.                   |
| LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.   | MINIMO: é capaz de extraer as ideas máis importantes do que se fala na clase. |
| LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, | MINIMO: é quen de expor na clase un tema de xeito oral.                       |

|  |  |
|--|--|
| describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.  |  |
| LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.   | MINIMO: Respecta as opinións dos e das demais.   |
| LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.   | MINIMO: Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.   |
| LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.  | MINIMO: elabora textos orais coherentes e axeitados á súa idade.                                       |
| LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.  | MINIMO: exprésase con claridade.   |
| LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.  | MINIMO: ten unha pronunciación axeitada á súa idade.   |
| LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.   | MINIMO: é quen de extraer a información máis relevante dun texto informativo.                          |
| LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).   | MINIMO: Identifica a idea ou ideas principais dun texto.   |
| LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.   | MINIMO: le diferentes tipos de textos en voz alta, cunha velocidade mínima de 125 palabras por minuto. |
| LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.  | MINIMO: le textos con entoación axeitada.  |
| LGB3.1.2. Elaboro o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.  | MINIMO: elaboro textos sinxelos con coherencia.  |
| LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).   | MINIMO: utiliza correctamente a coma, o punto, os signos de exclamación e de interrogación.            |
| LGB3.2.1. Elaboro, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións   | MINIMO: é quen de elaborar textos curtos en diferentes soportes:                                       |
| LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. | MINIMO: presenta os seus textos escritos con claridade e limpeza.                                      |

## 5.- Elementos transversais.

### a. Traballarase en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.
- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria

## **b. Actuacións de prevención, hixiene e protección.**

- **Prevención:**

- ✓ O centro educativo non é alleo á situación social e, polo tanto, establecendo un paralelismo coas normas xerais de prevención para calquera cidadán, os obxectivos serán os seguintes:
- ✓ Evitar aglomeracións:
- ✓ Diseminar as entradas e saídas do alumnado.
- ✓ Dispersar as rutas que segue o alumnado para acceder á súa aula.
- ✓ Establecer quendas de recreo.
- ✓ Dividir o patio para que cada nivel educativo dispoña dunha zona de recreo.
- ✓ Regular o acceso aos aseos e diversificalos (cada aula un aseo)

- **Distancia social:**

- ✓ Distribuír as mesas nas aulas de tal xeito que exista a maior separación posible entre o alumnado atendendo ao número de alumnos/as por aula e ao espazo dispoñible.
- ✓ Evitar situacións de contacto físico.

- **Responsabilidade individual:**

- ✓ O profesorado debe comprometerse a facer un autotest antes de acudir ao centro para evitar ir a traballar con sintomatoloxía compatible coa COVID.
- ✓ As familias deben adquirir o compromiso firme de non enviar aos seus fillos/as ao colexio se presentan algúns dos síntomas compatibles coa COVID; para elo deberán facer un test diario no que comproben a temperatura, a presenza de tose seca, dificultade respiratoria, a perda de olfacto ou gusto, dor muscular, fatiga severa ou diarrea.

- **Hixiene:**

- ✓ Neste apartado resumimos as accións a levar a cabo para reforzar a hixiene xeral do centro e a adquisición de hábitos e rutinas de responsabilidade individual.

- ✓ Hixiene xeral do centro:
- ✓ Reforzar o servizo de limpeza aumentando o persoal.
- ✓ Realizar desinfeccións dos aseos dúas veces por mañá e unha pola tarde.
- ✓ Facer limpeza de aulas e espazos comúns pola tarde.
- ✓ Establecer un control da ventilación correcta e abundante das aulas.
- ✓ Desinfección dos elementos de uso común por parte do alumnado.
  
- Hixiene persoal:
  - ✓ Facer varias limpeza e desinfección das mans, para o que haberá dispensadores de hidroxel nas aulas e xabón líquido nos baños. Hixienizar sempre as mans ao chegar á escola antes de saír das aulas, antes da merenda , sempre que se usen os aseos, ao subir do recreo e sempre que se precise
  - ✓ Adquirir hábitos como tusir ou esbirrar contra o cóbado, evitar tocar a cara ou levar obxectos á boca.
  - ✓ Aprender a manipular correctamente as máscaras.
  
- Rutinas de responsabilidade individual:
  - ✓ Os usuarios de espazos e elementos comúns deben adquirir a conciencia de deixar desinfectados tanto o mobiliario coma os materiais ou recursos utilizados. Para iso haberá elementos de limpeza e desinfección específicos ou ben panos desbotables e xel hidroalcohólico. Para unha maior seguridade, cada usuario debe establecer a rutina de desinfectar os postos e materiais que vai utilizar. Pode parecer unha medida de “descarga de responsabilidade” ou “abandono de funcións”, pero é todo o contrario, supón un exercicio de educación cívica e respecto. Exemplo: antes de usar un ordenador, debo, como usuario, coller un pano con xel e desinfectar o teclado e rato, acción que debo repetir cando finalice o seu uso.
  - ✓ Limpeza de elementos propios de traballo: cada mestre ou cada alumno ten uns elementos de emprego persoal, como son a mesa de traballo, bolígrafos, etc. É moi saudable interiorizar a limpeza deses elementos de xeito periódico, o que non exime da limpeza que poida facer o persoal de limpeza. Exemplo: a mesa, como espazo de traballo propio, pode ser receptora de gotículas e o feito de

pasar un pano con xel axuda a manter limpa e desinfectada esa zona de contacto case permanente. Como se indica no parágrafo anterior, isto non elimina a limpeza que poida realizar o persoal de limpeza.

- ✓ Facilitar o labor do persoal de limpeza: as nosas accións repercuten no traballo doutras persoas. Resultaría inadmisibile que o persoal de limpeza teña que colocar antes de limpar, é traballo do alumnado e do profesorado ter as mesas ordenadas, así coma os armarios, deixar as cadeiras levantadas e non deixar cousas polo chan. Deste xeito, o persoal de limpeza pode optimizar o seu tempo de traballo e dedicalo aos labores propios.

- Elementos de limpeza a disposición da comunidade docente:

- ✓ Xel: en todas as aulas e espazos comúns
- ✓ Xabazón: nos aseos e botiquín.
- ✓ Panos desbotables: en todas as aulas, baños e espazos comúns.
- ✓ Toallas desinfectantes: nas aulas de educación infantil e aulas especiais (música e EF)
- ✓ Solución desinfectante: nas aulas

- Protección:

- ✓ Uso de máscara:
- ✓ Uso obrigatorio para todo o profesorado.
- ✓ Uso obrigatorio para todo o alumnado en zonas comúns e recreos.
- ✓ Uso obrigatorio para todo o alumnado de primaria dentro das aulas.
- ✓ Pantallas: Para aquelas actividades lectivas nas que o emprego de máscara sexa incompatible. Para as tarefas de desinfección e limpeza de baños (ou gafas de protección ocular).
- ✓ Mamparas: Para realizar trámites coas familias instalouse unha no despacho de dirección, administración, secretaría e xefatura de estudos. Nas aulas de PT e AL, nas que se empregarán para a realización de tarefas que o requiran .



**c. Accións formativas para a mellora da competencia dixital do alumnado necesaria para o seu desenvolvemento na modalidade de ensino presencial ou, de ser o caso, non presencial.**

No mes de marzo a interrupción abrupta das clases presenciais supuxo poñer en marcha en moi pouco tempo toda a maquinaria da aula virtual e a formación básica de usuarios. Aínda que o resultado foi máis que digno, grazas ao esforzo de profesorado e familias, é necesario comezar o curso 20/21 cunha serie de accións que faciliten e empregue deste recurso, independentemente de que se poidan retomar as sesións virtuais ou non. Deste xeito, se fose necesario volver ao ensino a distancia ou semipresencial, a alumnado tería un maior grao de autonomía para continuar coa súa aprendizaxe.

A formación básica que un alumno/a (ou familia) debe ter para poder ter un mínimo de garantías no caso de ter que realizar docencia non presencial é:

- ✓ Acceso á aula virtual (de infantil a 6º de primaria) e a EVA – Edixgal (5º de primaria).
  - ✓ Acceso aos diferentes cursos / áreas nos que estea matriculado/a (infantil a 6º de primaria)
  - ✓ Envío de tarefas a través da aula virtual (infantil a 6º) e da plataforma EVA (5º)
  - ✓ Consulta de cualificacións e comentarios.
  - ✓ Envío de mensaxes por vía interna da aula virtual e de EVA.
- 
- Por outra banda, as familias deben coñecer e manexar as vías de información e comunicación existentes no centro, que son as seguintes:
    - ✓ Aplicación Abalarmóbil, dende a que poden realizar consultas relacionadas co ámbito académico, solicitar titorías e recibir mensaxes do centro ou profesorado. Existe a posibilidade de crear salas de mensaxería dende as que podería interactuar co profesorado.
    - ✓ Correo electrónico: vía formal para realizar consultas, transmitir información e realizar outro tipo de trámites. A dirección empregada será a corporativa: [ceip.amadeo.barroso@edu.xunta.gal](mailto:ceip.amadeo.barroso@edu.xunta.gal)
    - ✓ Teléfono: comunicación directa e inmediata, existen dúas liñas, o 988783044/45e o 988783047 para temas concretos podemos potenciar o emprego dunha delas para non saturar a outra liña e deixala baleira para consultas de carácter xeral.

As accións formativas que se levarán a cabo estarán dirixidas polo profesorado titor coa colaboración dos mestres especialistas e o equipo docente de TICs.

**d. Atención aos aspectos emocionais e sociais, mediante a realización de actividades en grupo de aollida e cohesión.**

Os cambios na forma de relacionarse na sociedade deben chegar, por desgraza, tamén ao colexio. Nesta volta ás aulas temos que aprender a socializar con distancia, sen contacto físico ou transmitir emocións sen poder mostrar parte das nosas facianas. Tanto para o profesorado como para o alumnado supón un cambio enorme na interacción habitual e require dun tratamento específico nas aulas.

A mímica pode ser unha ferramenta moi útil para substituír accións que implican contacto físico, como unha aperta. O deseño deste tipo de xogos e dinámicas deberían estar presentes nas primeiras sesións e semanas.

A nivel social é importante que traballemos o tratamento que reciben as persoas contaxiadas. Estar afectado polo virus non debe ser motivo de discriminación, senón de comprensión e empatía, debemos evitar o rexeitamento social dende a empatía, pois calquera de nós podemos pasar por esa situación aínda sen ter cometido actos imprudentes. Polo tanto, se temos a mala sorte de que un compañeiro/a contrae a enfermidade, non podemos culpalo nin demonizalo, senón apoiálo e coidalo emocionalmente.

O mesmo temos que facer coas persoas que presenten síntomas compatibles: tomar precaucións non implica desprezo e rexeitamento, polo que debemos facer actividades de sensibilización neste eido.

Outro aspecto sobre o que debemos incidir no tratamento transversal do tema é a difusión de bulos e as bromas relacionadas co virus. Temos que formar ao noso alumnado para que non caia en cadeas de transmisión de información que non estea fundamentada e confirmada, estamos nunha época na que se pode ferir a compañeiros/as facendo comentarios en torno ao seu estado de saúde que poden alterar a convivencia no colexio. Sucede o mesmo coas bromas de mal gusto relacionadas co coronavirus, non cabe dúbida de que o emisor seguramente non teña intención ofensiva, pero pode darse o caso de que nenos/as con parentes ou coñecidos afectados/as poidan verse violentados por esta situación, polo que temos que intentar evitalas.

A perda de liberdade do alumnado é máis que evidente, xa que son moitas as limitacións que se atopará no retorno ao colexio. Será importante transmitir que se trata dunha situación transitoria e que ese esforzo vai en beneficio de todos/as, e como cidadáns debemos cumprir con estas restricións cun único obxectivo: contribuír a frear o virus e conseguir que todo isto acabe.

O alumnado necesita ser escoitado, polo que debemos deseñar accións que induzan a que se exprese, a que transmita emocións, opinións, incluso a que aporten solucións, deste xeito podemos facelos partícipes de todas as medidas adoptadas para evitar contaxios.

Dende a Comisión de Coordinación Pedagóxica tratarase de facer propostas concretas e de complementar este apartado unha vez que se reúna no mes de setembro.

**6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.**

**6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.**

### **6.1. Principios metodolóxicos:**

**Emprego dun estilo educativo asertivo.** Fuxindo dunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practícarase unha actitude comprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súa mellora permanente e guiando as súas aprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballo ben feito usarase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminación condutual, xunto co trato respectuoso e xusto favorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuíndo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

**Procura de aprendizaxes significativos.** Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxe procurarase sempre

- Que os contidos sexan lóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.
- Que o alumnado teña os coñecementos previos necesarios para comprender os novos contidos e que estes estean activados.
- Que o alumnado teña a predisposición, a actitude, o interese e a motivación necesarias para interactuar cos contidos que lle propomos.

**Desenvolvemento de traballo por proxectos e traballos de investigación.** Sen esquecer as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou en cooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.

**Metodoloxías activas.** O alumno non pode quedarse nunha recepción pasiva de coñecementos. Promoverase a actividade mental do alumno, que deberá traballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñecementos previos, dándolle sentido, esforzándose por entendela e

buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As técnicas de traballo intelectual e comprensión lectora (resumes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esa actividade mental necesaria.

**Atención á diversidade.** Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

**Traballo cooperativo.** No traballo cooperativo e por proxectos tanto as comunicacións como os produtos finais a elaborar deberán realizarse a través de medios tecnolóxicos (correo, teléfono, internet, programas informáticos...).

**Contribución ao desenvolvemento da capacidade “de aprender a aprender”.**

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seu comportamento cando se enfrenta a calquera tarefa escolar.

**Cooperación e complicidade coas familias do alumnado,** como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

## **6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.**

A concreción da metodoloxía maniféstase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base da actividades educativas aproximarase á seguinte:

**6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprendizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...**

**6.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:**

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade.**
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que**

permitan identificar que tipos e graos de coñecemento teñen sobre o tema.

- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

### 6.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:

Usaranse fundamentalmente dúas vías:

#### a) Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estruturado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...) e posibles aplicacións a casos prácticos.**
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes** diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.
- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).
- Proporanse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente.**
- Organizaranse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

#### b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guía do profesor:

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para responder as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

#### 6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolve-la situación.
- Proporánselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:
  - o Parecido coas actividades de aprendizaxe.
  - o Número de variables a ter en conta.
  - o Grao de dirección da actividade.
- Organizaranse actividades de tutoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

#### 6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).
- Organizar **novas actividades de tutoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

#### 6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto**, para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Proporanse varios **traballos de distinta complexidade**.

#### 6.3.- Metodoloxía a seguir no caso de ter que activar o ensino a distancia.

Para traballar os contidos seleccionados podemos facer tres bloques de actividades:

### **Bloque 1.- Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:**

- Presentarémolle ao alumnado os contidos que imos traballar e ofrecerémolle unha explicación clara, ben estruturada dende o punto de vista lóxico, usando vídeos, esquemas ou imaxes, seleccionados de internet, ou ben textos, arquivos de audio e/ou vídeo, presentacións... creados por nós.
- Debemos comunicarlle que é moi importante entender o que se explica e que se non fose así debe comunicarllo ao profesorado para que este se poña en contacto con el e busque a mellor maneira de que chegue a comprender o que non entende.

### **Bloque 2.- Práctica e afianzamento das novas aprendizaxes.**

Unha vez dada a explicación o profesorado propoñeralle unha serie de exercicios ou actividades nos que o alumno deberá practicar as aprendizaxes que lle foron presentadas e demostrar que as ten ben adquiridas. As actividades deben ser dunha complexidade similar á das explicacións previas para que o alumnado poida realizalas autonomamente.

### **Bloque 3.- Xeneralización de aprendizaxes. Conexión con outras aprendizaxes previas. Reforzo. Ampliación. Creación.**

- Exercicios de repaso do esencial da área.
- Actividades de creación, a proposta do profesor/a correspondente ou de departamentos ou organismos externos (biblioteca escolar, por exemplo).
- Actividades de razoamento, de análise da realidade, de experimentación...
- Actividades de reforzo (da mesma complexidade das traballadas no núcleo do tema), para alumnos que non chegaron a adquirir as aprendizaxes clave da unidade didáctica.
- Actividades de “recuperación” de aprendizaxes traballados en temas anteriores, pero que para algúns supoñen lagoas a superar.

### **7.- Materiais e recursos didácticos.**

- Plataforma Edixgal.
- Recursos fotocopiáveis con actividades de reforzo e de ampliación.
- Material de aula: equipo de son, láminas, canón de vídeo...
- Recursos da biblioteca escolar.

## **8.- Procedemento para a avaliación inicial**

A avaliación inicial levarase a cabo entre o 11 e o 30 de setembro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

## **9.- Procedemento de avaliación continua.**

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación continua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral...), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación, por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.



Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

☒ Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.

☒ A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.

☒ No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

## **10.- Medidas de atención á diversidade**

As metodoloxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.
- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Diseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Diseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.

- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).
- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, ...
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).
- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.
- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses, a participación, traballos individuais e grupais, ...)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.
- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, ...)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.

- Contratos didácticos co alumnado e coas familias.

Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.

### 11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

|  | Escala |   |   |   |
|--|--------|---|---|---|
|  | 1      | 2 | 3 | 4 |
| 1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.               |        |   |   |   |
| 2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.              |        |   |   |   |
| 3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.    |        |   |   |   |
| 4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.                            |        |   |   |   |
| 5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.         |        |   |   |   |
| 6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.             |        |   |   |   |
| 7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.  |        |   |   |   |
| 8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE. |        |   |   |   |
| 9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.                                |        |   |   |   |
| 10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.                                   |        |   |   |   |
| 11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.                             |        |   |   |   |
| 12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.     |        |   |   |   |

Indicadores de logro da práctica docente

|   | Escala |   |   |   |
|---|--------|---|---|---|
|   | 1      | 2 | 3 | 4 |
| 1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.  |        |   |   |   |
| 2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.  |        |   |   |   |
| 3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.  |        |   |   |   |
| 4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.   |        |   |   |   |
| 5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.  |        |   |   |   |
| 6. Combínase o traballo individual e en equipo.   |        |   |   |   |
| 7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.  |        |   |   |   |
| 8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.   |        |   |   |   |
| 9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.   |        |   |   |   |
| 10. Préstase atención aos elementos transversais.   |        |   |   |   |
| 11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.  |        |   |   |   |
| 12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc. |        |   |   |   |
| 13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.                                    |        |   |   |   |
| 14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.   |        |   |   |   |
| 15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.  |        |   |   |   |
| 16. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...  |        |   |   |   |

## 12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores

|   | Escala |   |   |   |
|---|--------|---|---|---|
|   | 1      | 2 | 3 | 4 |
| O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.                    |        |   |   |   |
| Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.  |        |   |   |   |
| Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.   |        |   |   |   |
| Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.   |        |   |   |   |
| Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.                               |        |   |   |   |
| Concreción dos elementos transversais.  |        |   |   |   |
| Adecuación da secuencia de traballo na aula.  |        |   |   |   |
| Adecuación dos materiais didácticos utilizados.   |        |   |   |   |
| Adecuación do libro de texto.   |        |   |   |   |
| Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.  |        |   |   |   |
| Adecuación da proba de avaliación inicial.  |        |   |   |   |
| Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.   |        |   |   |   |
| Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.   |        |   |   |   |
| Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.                              |        |   |   |   |
| Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.  |        |   |   |   |
| Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.                           |        |   |   |   |
| Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos. |        |   |   |   |
| Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.                          |        |   |   |   |
| Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.                                     |        |   |   |   |
| Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.  |        |   |   |   |
| Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.  |        |   |   |   |

### **13.Pautas para a educación en tempo de confinamento. Orientacións para elaborar traballos durante a pandemia.**

**1.- Horario:** Seguirase o horario espello establecido no plan de continxencia do centro para o curso 2021-2022.

**2.- Recursos tecnolóxicos para a educación a distancia:** Utilizarase preferentemente a Aula Virtual do Centro, onde estarán aloxados e secuenciados, coa antelación suficiente, contidos e actividades.

#### **3.- Estrutura das unidades didácticas:**

Para traballar os contidos seleccionados podemos facer tres bloques de actividades:

##### ***Bloque 1.- Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:***

- Presentarémolle ao alumnado os contidos que imos traballar e ofrecerémolle unha explicación clara, ben estruturada dende o punto de vista lóxico, usando videos, esquemas ou imaxes, seleccionados de internet, ou ben textos, arquivos de audio e/ou video, presentacións... creados por nós.
- Debemos comunicarlle que é moi importante entender o que se explica e que se non fose así debe comunicarllo ao profesorado para que este se poña en contacto con el e busque a mellor maneira de que chegue a comprender o que non entende.

##### ***Bloque 2.- Práctica e afianzamento das novas aprendizaxes.***

Unha vez dada a explicación o profesorado propoñeralle unha serie de exercicios ou actividades nos que o alumno deberá practicar as aprendizaxes que lle foron presentadas e demostrar que as ten ben adquiridas. As actividades deben ser dunha complexidade similar á das explicacións previas para que o alumnado poida realizalas autonomamente.

##### ***Bloque 3.- Xeneralización de aprendizaxes. Conexión con outras aprendizaxes previas. Reforzo. Ampliación. Creación.***

Neste bloque entrarían aquelas actividades que poden non estar vinculadas estritamente cos novos contidos seleccionados e traballados no tema pero que nos parecen de moito interese:

- Exercicios de repaso do esencial da área.
- Actividades de creación, a proposta do profesor/a correspondente ou de departamentos ou organismos externos (biblioteca escolar, por exemplo).
- Actividades de razoamento, de análise da realidade, de experimentación...

- Actividades de reforzo (da mesma complexidade das traballadas no núcleo do tema), para alumnos que non chegaron a adquirir as aprendizaxes clave da unidade didáctica.
- Actividades de “recuperación” de aprendizaxes traballados en temas anteriores, pero que para algúns supoñen lagoas a superar.
- .....